Auca de Coaner

Que fa treure'ns el barret per l'encant del llogarret

1. Sota Sant Mateu de Bages
hi ha la vall de Coaner,
prop de Súria i Torroella
per on passa el Cardener.

2. Torribalta, Sala, Aubesa,
Puig Gros i Castelltallat
són els cims més alts del terme;
són els guaites del veinat

3. que vetllen pel mas les Cases,
la Riera, Solernou,
per la Ribera, Can Serra...
dir-los tots fora un gran xou.

4. Al bell mig, dues rieres,
les de Salo i Coaner,
senyoregen amb la flora
i la fauna del terrer

5. entre crancs, vímets, granotes,
salamandres i canyís,
i es riuen de les passeres
que fan de pont llevadís.

6. Els fan costat les obagues
on s'alcen roures i pins
i, al Semís i a les Feixes,
donen vida als seus molins.

7. Damunt d'un tossal s'aixeca
un conjunt romànic vell
format per un antic temple
i la torre del castell

8. que guarda uns grafits exòtics
de l'època medieval
on s'observa una cacera
i una batalla naval.

9. És al voltant d'aquest nucli
que es troba al mig de la vall
on la gent s'agermanava
quan viatjava amb cavall

10. i es trobaven a l'església
del màrtir sant Julià
que Ermengol d'Urgell, el bisbe,
fa mil anys va consagrar.

11. Molt a prop, hi ha un santuari
encimat en un turó
que al seu peu té un oratori,
un lloc molt acollidor.

12. Aquí un bou trobà una imatge
—segons la llegenda diu—
que tossuda va fer entendre
que hi volia tenir un niu:

13. el temple que té un retaule
salomònic com ell sol,
datat l'any 1716,
fet per Segimon Pujol,

14. que agombolava la talla
que troba a faltar el romeu
i que Valls la custodia,
la de la Mare de Déu.

15. A qui demanàvem pluja
els pagesos dels verals,
de Súria, Camps, Torroella,
Castelltallat, Salo, Fals...

16. Si abans a fer fontades
s'hi venia en processó
avui hi fem festa grossa
quan és la festa major.

17. I el dia 8 de setembre
o el diumenge més proper,
amb el públic que s'hi aplega
diríeu que és un vesper.

18. Hi ve gent de tota mena,
sigui amb cotxe o caminant,
i sovint entre els qui venen
hi ha qui celebra el seu sant.

19. Coaner és nom de noia
que vol dir un bosc espès,
un bell nom que ha fet fortuna,
cada dia és més estès.

20. Qui promou aquí les festes
en un lloc tan escaient
i altres actes que agermanen
que fan que hi vingui la gent

21. som els fills de la contrada
i els Amics de Coaner
que estimem aquest paratge
intentant fer el que cal fer.

22. Si suara el mil·lenari
amb afany hem celebrat,
bé mereix que aquesta gesta
tingui continuïtat.

23. Qualsevol excusa és bona
per venir sovint aquí
i valorar el patrimoni,
només cal saber el camí,

24. obrir els ulls a la cultura,
olorar el perfum del vent,
i escoltar els boscos què ens diuen
per fer millorar el present.

Joan Vilamala, /2025

La paret de les auques - http://www.auques.cat - Jordi Fons, Joan Vilamala